

[Thestrup.]

at regulere finanspolitikken gennem indgreb over for boligbyggeriet.

I lovforslagets § 1, nr. 3, udvides boligministerens bemyndigelse til at gribe ind over for byggeriet fra at være midlertidig til at være permanent, og det sker med en henvisning til § 1, nr. 5, med de deri indeholdte bestemmelser om planlæggelse og begunstigelse af det sociale boligbyggeri. Vi kan naturligvis ikke gå med til denne ændring, og det har den høje regering heller aldrig tænkt sig vi skulle. Det er vel også derfor, behandlingen af dette vigtige lovforslag er gået så hurtigt, og at man ikke — det er i al fald mit indtryk — fra socialdemokratiets side har været særlig interesseret i forhandling om det. Det er for så vidt forståeligt, som man vidste, at vi på afgørende punkter ikke ville være med til den linje, der trækkes op med dette lovforslag.

Det foreliggende lovforslag vedrører jo kun en del af boligspørgsmålet, ganske vist en vigtig del, nemlig byggeriet. Men den høje regering er efter min mening inde på en urigtig vej, hvis den har til hensigt at løse boligspørgsmålet i almindelighed som et diktat fra et flertal over for et mindretal, der repræsenterer nær op imod halvdelen af befolkningen. Der er heller ingen virkelig grund hertil. Regeringen og regeringspartierne på den ene side og oppositionen på den anden går måske nok ud fra forskellige grundsynspunkter, men i den praktiske udformning af de foranstaltninger, der er en nødvendighed for at klare boligproblemerne her i landet, er der ting, som er så indlysende rigtige, at vi må kunne finde sammen til et fælles resultat. Boligspørgsmålet er så vigtigt, så afgørende vigtigt, at vi bør kunne tale os til rette derom; men grundlaget for en forståelse er dårligt, når man kommer med et lovforslag, som man ved vi ikke kan være med til, og derefter, lad mig nøjes med at sige det sådan, er meget utilbøjelig til forhandling.

Ved § 1, nr. 3, i forbindelse med nr. 1, 2 og 5 gives der boligministeren diktatorisk myndighed over alt byggeri. Bemyndigelsen er formet på den måde, at den i og for sig er absolut, men at der gives visse retningslinjer, som det vel er meningen at boligministeren skal respektere. Jeg opfatter

nr. 5 således, at disse retningslinjer siger, at der skal bygges 10 000 lejligheder i det sociale byggeri og 10 000 lejligheder i det private, støttede byggeri, altså alt sammen lejligheder, der bliver kontrolleret af boligministeriet, og for hvilke huslejen er kontrolleret af boligministeriet. Når vi ser hen til den store boligmasse, for hvilken der i forvejen er kontrol med huslejen, er jeg bange for, at det private udlejningsbyggeri uden støtte ikke tør gå i gang med at bygge, måske bortset fra et vist stærkt luksuspræget byggeri. Jeg tror ikke, vi kan undvære det private udlejningsbyggeri, for så får vi ikke lejligheder nok. Det er derfor efter min mening en forkert vej, der anvises med de retningslinjer, der er trukket op.

Den højtærede boligminister har gentagne gange sagt, at han ikke ville benytte sine bemyndigelser til at lægge hindringer i vejen for parcelhusbyggeriet. Jeg har forstået, at den højtærede boligminister vil lade det udvikle sig efter samme frie linjer som under den nugældende lov. Ministeren har endog for at imødekomme oppositionen, og det takker jeg ministeren for, foreslået en ændring, nemlig den nu foreslåede § 22, der tilsigter at give parcelhusbyggeriet et større råderum. Der er jo ingen tvivl om, at ministeren af flertallet i folketinget vil få de vidtrækkende bemyndigelser, der er foreslået, og derfor vil jeg bede ministeren: benyt disse bemyndigelser så lidt som muligt. Lad udviklingen ske så frit som muligt, skrid kun ind mod de åbenbare misbrug, og lad i hvert fald være med at begrænse parcelhusbyggeriet og da navnlig det parcelhusbyggeri, som folk selv klarer uden at komme til det offentlige og forlange støtte. Jeg tror, at parcelhusbyggeriet er fremtidens byggeri. Det har endnu ikke fået den plads, der tilkommer det i byggeriet. Lad det få lejlighed til at arbejde sig frem til en sådan plads. Jeg tror, at alle, også de fremtidige generationer, vil have glæde deraf.

Om § 1, nr. 5, skal jeg ikke sige meget. Det giver som nævnt det sociale byggeri, for så vidt 10 000 lejligheder angår, et privilegium. Det sociale boligbyggeri er hverken billigere eller bedre end det private byggeri, men det sikrer sig ved sin politiske magtstilling en fortrinsret. De 10 000 lejligheder i det sociale byggeri skal bygges,